

RÖRELSEKRAFT, f. 3. (mek.) Kraft, hvarigenom en kropp sättes i rörelse.

RÖRELSELAG, m. 2. (mek.) Allmän naturlag för kroppars rörelse.

RÖRELSELEM, m. 2. pl. — *lemmar*. Hvarje af de lemmar, hvarmedelst ett djur rör sig.

RÖRELSEPUNKT, m. 3. (mek.) *En häfstängs r.* kallas dess hvilopunkt, emedan häfstängen kan deromkring röra sig.

RÖRELSESTYRKA, f. sing. (mek.) *En kropps r.*, dess kraft att verka på en annan vid jemn rörelse.

RÖRELSE TAKT, m. 3. Den takt, hvarmed en rörelse sker.

RÖRFLEN, n. sing. (bot.) En foderväxt vid stränder af sjöar och floder, samt på sankta ställen. *Phalaris arundinacea*.

RÖRFORMIG, a. 2. Till formen liknande ett rör.

RÖRHVAL, m. 2. En hvalart med tjockare kropp än andra arter af dess slägte. *Balena Boops*.

RÖRIG, a. 2. Säges om af flera ämnen hoprörd mat, då den är svårsmält. *R. mat*.

RÖRHGHET, f. 3. Egenskapen att vara rörig.

RÖRING, m. 2. (skepp.) Tågvirke, hvarmed ringen på ett ankare är klädd.

RÖRJERN, n. 3. Jern, hvarmed vid tillverkning af messing den smälta messingen omröres.

RÖRKA, f. 1. *Rörkor* kallas platta ringar på gevär eller bössa, i hvilka stift inskjutas, som äfven gå genom stocken, och sålunda kvarhålla pipan vid denna; äfv. de hylsor, i hvilka laddstocken instickes.

RÖRKNIPPA, f. 1. Knippa af rör (bem. 2).

RÖRKORALL, -- äll, m. 3. Benämning på de koralldjur, som bo i rörformiga stammar, t. ex. *Tubularia*.

RÖRKÄPP, m. 2. Käpp af någon rörväxt.

RÖRLIG, a. 2. 1) Som kan sättas i rörelse eller flyttas. *En r. kropp. R. egendom*, se *Lösöre*. — 2) Föränderlig. *R. fest*, som icke hvarje år återkommer på samma dag. — 3) Lätt på foten, rask, verksam. *Han är mycket r.*

RÖRLIGHET, f. 3. 1) Den egenskap hos kropparna, till följe hvaraf de kunna ombyta plats eller läge. — 2) Föränderlighet. — 3) Liflighet i rörelser, raskhet, verksamhet.

RÖRLÄS, n. 3. Ett slags bössläs.

RÖRLÄGGA, v. a. 2. (böjes som *Lägga*) Se *Lägga rå och rör* (under *Rå*, V).

RÖRLÄGGNING, f. 2. Ägoskilnads utstakning genom att lägga rå och rör.

RÖRMASK, m. 2. Mask, tillhörande första ordningen af Ringmaskar, med fjäder- eller busklike gälar, nästan alltid boende i rör.

RÖRNING, f. 2. Handlingen, då man rör sig om i något. *R. i sötgröt*.

RÖROM, rö'rå mm ell. rörå mm, m. 2. (sam.) Redskap till omrörning, såsom slef, spade, o. s. v.

RÖRPIPA, f. 1. 1) Pipa af rör eller vass, att blåsa i. — 2) Se *Trumpetpipa*.

RÖRSLEF, f. 2. pl. — *slefsvar*. Slef att röra om med.

RÖRSNÄCKA, f. 1. Se *Slanga*.

RÖRSOCKER, n. sing. Socker, beredt af Sockeröröret.

RÖRSOPP, m. 2. Svampsläget *Polyporus*.

RÖRSPADE, m. 2. pl. — *spadar*. Spade att röra om med.

RÖRSTOCK, m. 2. (tekn.) Dorn, som begagnas af kopparslagare.

RÖRSTOL, m. 2. Se *Rottingstol*.

RÖRSTRÅ, n. 4. Strå af Bladvass.

RÖRSTÅNG, f. 3. pl. — *stänger*. Stång att röra om med.

RÖRSVINGEL, m. sing. Foderväxt, liknande Ängssvingeln, men större och gröfre. *Festuca arundinacea*.

RÖRTAK, n. 3. Tak, belagdt med rör (bem. 2).

RÖRTAND, f. 3. Svampsläget *Sistotrema*.

RÖRVASS, m. sing. Se *Bladvass*.

RÖRVÄSKA, f. 1. (artill.) Väska, hvari antändningsrör m. m. förvaras.

RÖSA, v. a. 1. o. 2. Utstaka ägoskilnad genom rörläggning.

RÖSCHA, f. 1. (t. *Röschen*) Benämning i boktryckerierna på figurer af åtskilligt utseende och storlek, af hvilka sammansätts allehanda sirater.

RÖSE, n. 4. Se *Stenröse*.

RÖSNING, f. 2. Ägoskilnads utstakande genom rörläggning.

RÖST, n. 3. I. 1) (skepp.) Ett, något akter om hvarje mast, i ömse sidor af fartyget horisontelt fastbultadt, starkt plankstycke, hvari undra ändarne af ett undervant fasthållas medelst deri fästade jungfrur. — 2) Se *Takröste*.

RÖST, f. 3. II. 1) a) Det ljud, som uppkommer genom den i lungorna inandade luftens återutandning genom Luftstruppen och passerande genom Luftörrossprickan, hvarefter det medelst tungan och munöppningen kan på mångfaldiga sätt förändras till låten och ord. *Upphäfva sin r. Hög, sakta r. Igenkänna någon på r-en*. — b) Säges äfv. om det ljud, som vissa djur hafva, t. ex.: *Fåglarnes, papegojans r.* (Fig.) *Ryklets r.*, ryktet. — 2) Säges särskilt om detta människans ljud, användt till sång. *Hafva en vacker, klangfull, stark, svag r.* — 3) Sångare eller sångerska. *Ett sångstycke för fyra r-er*. — 4) (fig.) a) Inre rörelse, som förmår oss att göra eller undvika något. *Naturens, mensklighetens r. Blodets r.*, släktskapskänslan. *Lyda samvetets r. Qväfva förnuftets r.* — b) Råd, uppmaning. *Hör er väns r. Var ej känslolös för en mors r.* — c) Omdöme, tanka, uttryckt vid omröstning. *Gifva sin r. för någon. Samla r-erna. Han har fått tio r-er, tio hafva röstat för honom. R-ernas pluralitet, se Pluralitet.* — d) Se *Rösträttighet. Han har ingen r. i församlingen. Konungen har två r-er i Högsta Domstolen. Rådgifvande r.*, rättighet att yttra sin tanka, men ej att rösta. — e) Omdöme, tanka. *Allmänna r-en är för honom. Folkets r. är Guds r.*

RÖSTA, v. n. 1. Gifva sin röst vid omröstning. *R. för, emot någon eller något*. (Fig.) *R. för. önska, gilla*. — *R-nde*, part. pres. Brukas stundom substantivt: *De r.* — *Röstande*, n. 4.

RÖSTBERÄTTIGAD, a. 2. Som äger röst-rättighet.

RÖSTE, n. 4. Se *Takröste*.

RÖSTNING, f. 2. Se *Omröstning*.

RÖSTRÄTTIGHET, f. 3. Rättighet att rösta vid omröstning.

RÖSTSPRINGA, f. 1. Se *Luftörrosspricka*.

RÖSTÄGANDE, a. 1. o. s. Se *Röstberättigad*.

RÖTA, f. sing. 1) Förruttelse. *En kropp, som icke är utsatt för r. Taga r.*, börja att ruttna. — 2) Ruttet ställe i en organisk kropp. *R. i en tand, i ben, i sår, i trä*. — 3) Rötning. *Linnet har fått sin r.*

RÖTA, v. a. 2. 1) Göra ruttan. *Svett röler linne. R. ned, upp*, göra aldeles ruttan. —